

Dr. Paul Jansen MBA
Cognitiewetenschapper (Ph.D.)
 Directeur Anneke van der Plaats Foundation

"De dokter van de toekomst zal geen medicijn geven, maar zal [...] interesse opwekken in de zorg voor het lichaam, voeding en in de oorzaak en de preventie van ziekte." ~Thomas Edison 1847-1931

**Stichting
Dementiewijs**
www.dementiewijs.nl

Dementie Bewust
 Helping Raise Awareness
 Around the World

**Publiekseducatie dementie
preventie en bewustwording.**

DE WONDERE WERELD VAN
DEMENTIE

Vanuit nieuwe inzichten omgevingszorg bieden
aan dementierenden

Bob Verbraeck
Anneke van der Plaats

2008

Reed Business

Bob Verbraeck†

StudieCloud

Anneke van der Plaats, MD, PhD
Sociaal Geriater - BreinCollectief

©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

WWW. DE DAG
DOOR MET
DEMENTIE.NL

Helder handboek voor iedereen

Anneke van der Plaats • Dick Kits

©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

“Nu ik zelf 80 jaar ben merk ik dat ik niet zozeer bang ben voor de dood, maar [bang ben] dat ik mogelijk te maken krijg met hulpverleners en/of mantelzorgers, die geen weet hebben van de verschillende gedaanten van dementie en niet goed weten hoe ze erachter moeten komen wat goed is voor ieder mens met dementie.”

~Till Erkens, Amsterdam – 11 maart 2016

©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

Wat is dementie? (2017)

Dementie is de naam voor **een combinatie van symptomen** (een syndroom), waarbij de hersenen informatie niet meer goed kunnen verwerken. [..]

Dementie is de verzamelnaam voor verschillende hersenziektes waarbij de verstandelijke vermogens (bijvoorbeeld geheugen, taal) achteruit gaan.

Dementie is het verlies van mentale (cognitieve) vermogens waardoor, voor een periode langer dan zes maanden, jouw normale dagelijkse functioneren wordt verstoort. (**tot 2013**)

©2009/2016 Dr. Paul L. Jansen MBA

Stichting
Dementiewijs

1

Dementie: blijvende afname in het geheugen plus afname van ten minste nog één **cognitieve** functie

- afasie (taal begrijpen of gebruiken)
 - apraxie (motorieke uitvoering)
 - agnosie (herkenning objecten)
 - uitvoerende functies (plannen, organiseren, probleemoplossend denken, abstract denken)
 - visueel-ruimtelijke vaardigheden
 - aandacht, concentratie, denksnelheid
 - sociale vaardigheden, controle over gedrag
- in een mate die het dagelijkse leven beïnvloedt.

2

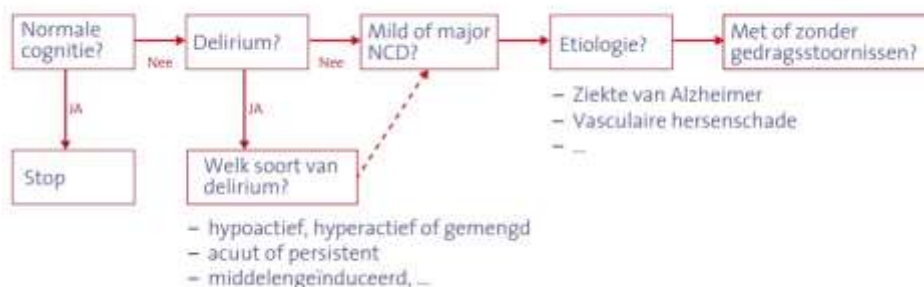
3

©2009/2017 Dr. Paul L. Jansen MEd

~~DEMENTIE~~

2013: Classificatie bij (milde of ernstige)
neurocognitieve stoornissen in DSM-5

(Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders)

©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

Dementie =

- **Vergeten +**
- **Moeite met 'denken'**
*zodanig het je in je
dagelijkse leven beperkt.*

©2009/2017 Dr. Paul L. Jansen MBA

©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

**De acht inzichten volgens
'De Wondere Wereld van Dementie'.**

©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

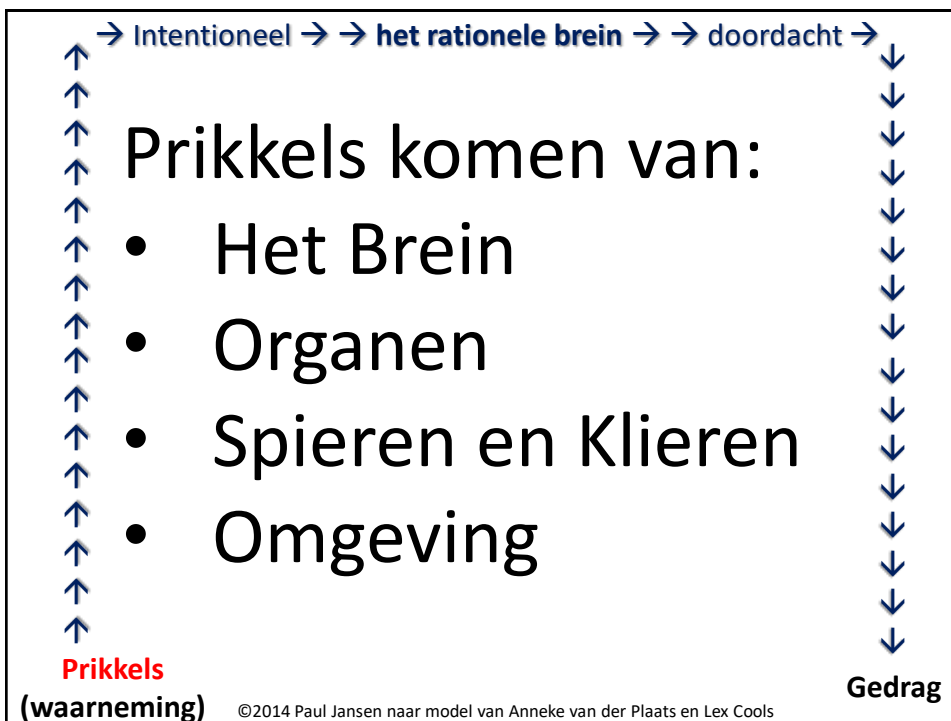
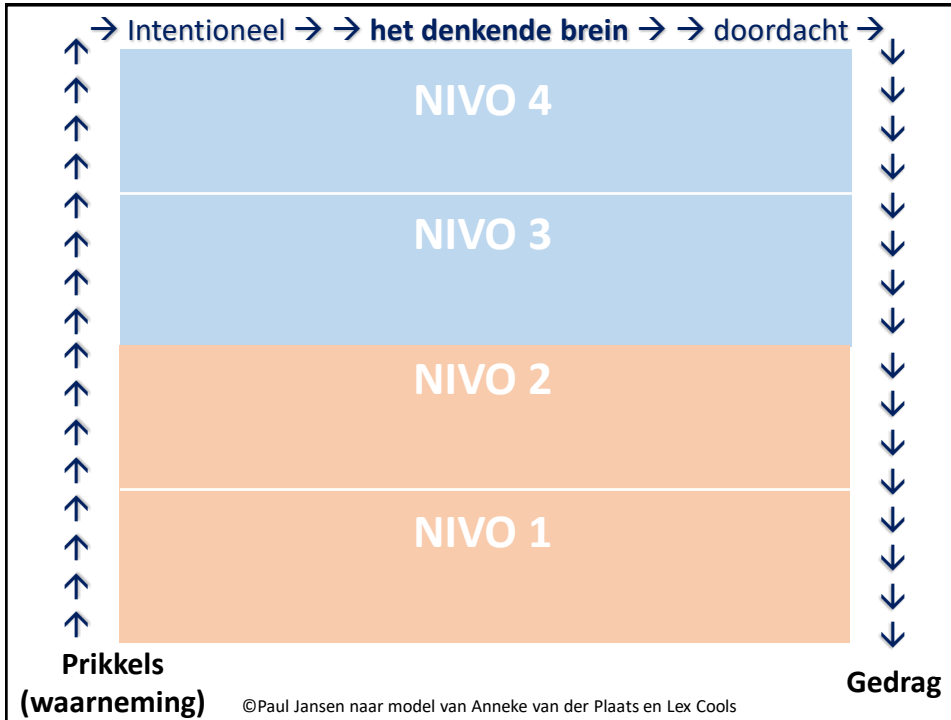
Sociaal Geriater Dr. J.J. (Anneke) van der Plaats

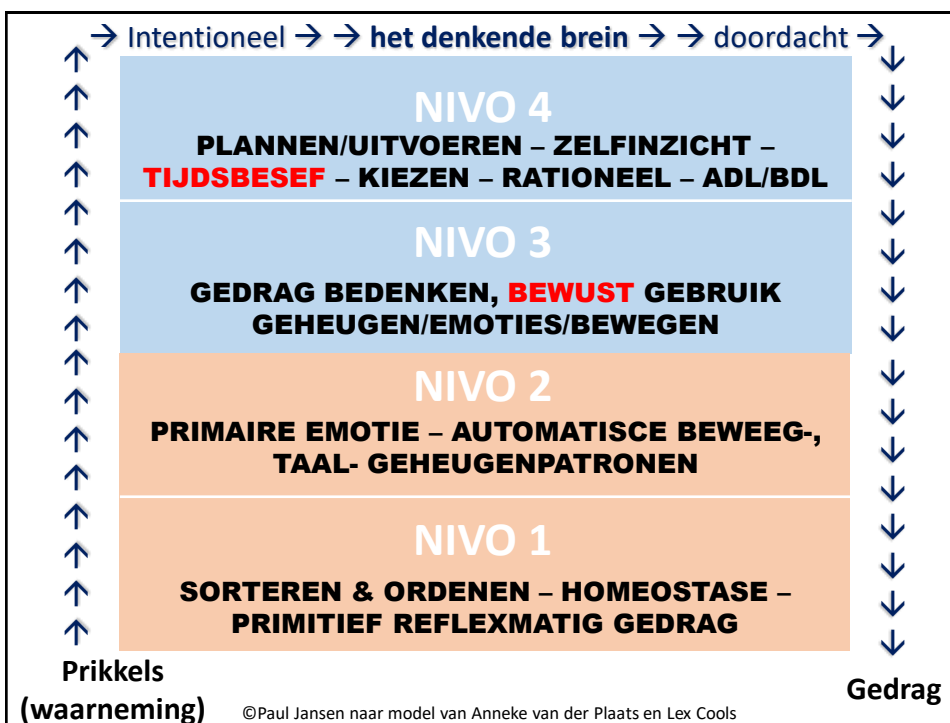
Inzicht #1 uit *De Wondere Wereld van Dementie*:

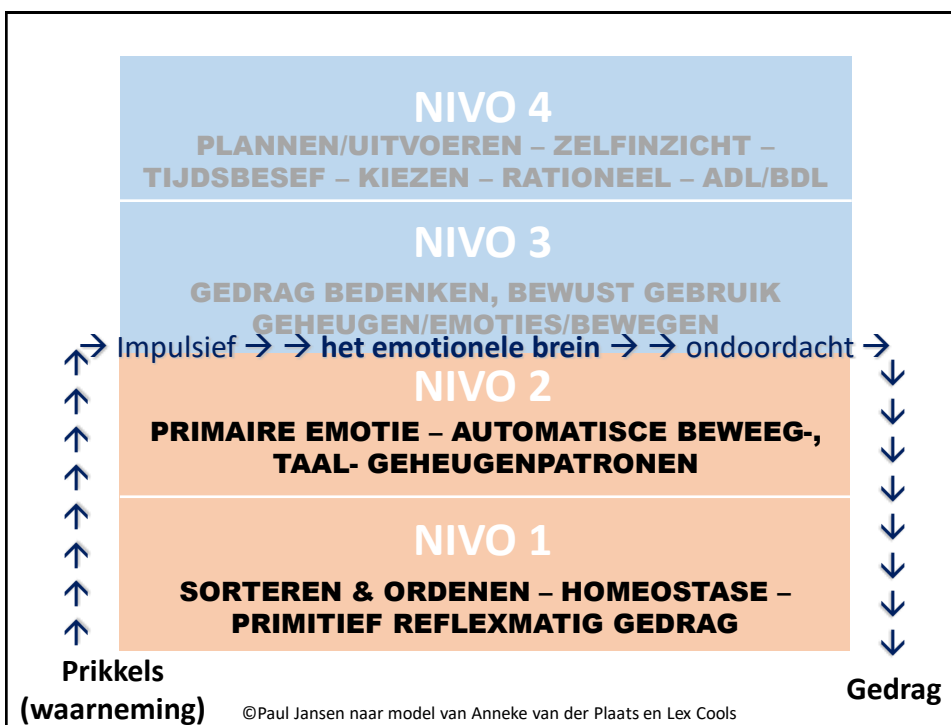
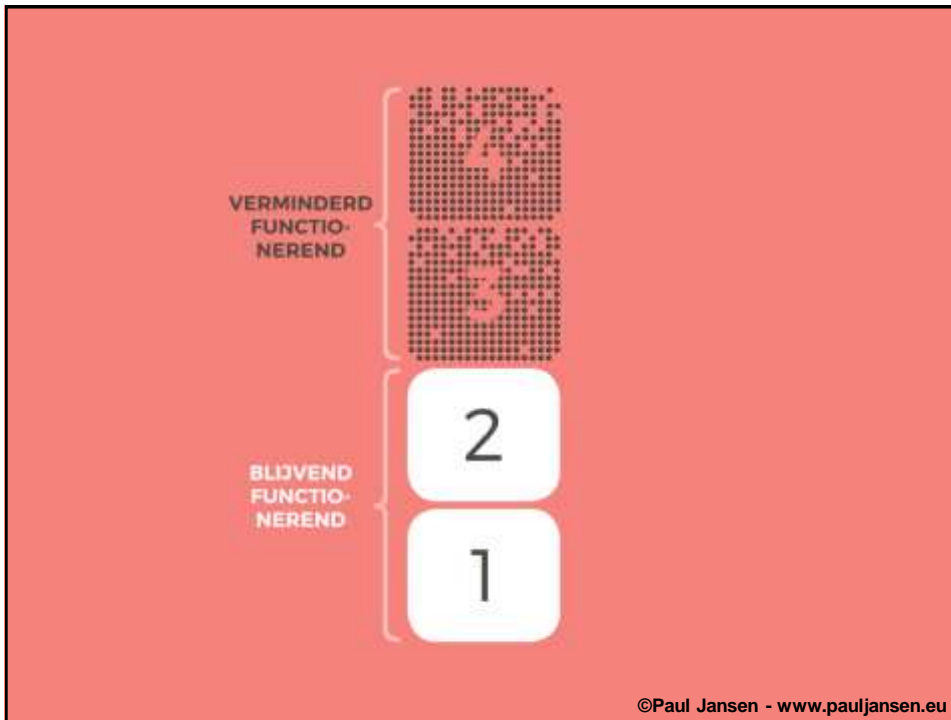

Er is een indeling van de hersenen naar vier nivo's en de bijhorende functies.

©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

Programma's → Gewoonten

Waar je iets eerst moet leren kennen (snappen) om het daarna te kunnen herkennen...

©2013 Model Paul Jansen .eu

Programma's → Gewoonten

Niet be/herkende Omgeving

Boven-Brein

Angstspanningsgedrag

Natuurlijke Omgeving

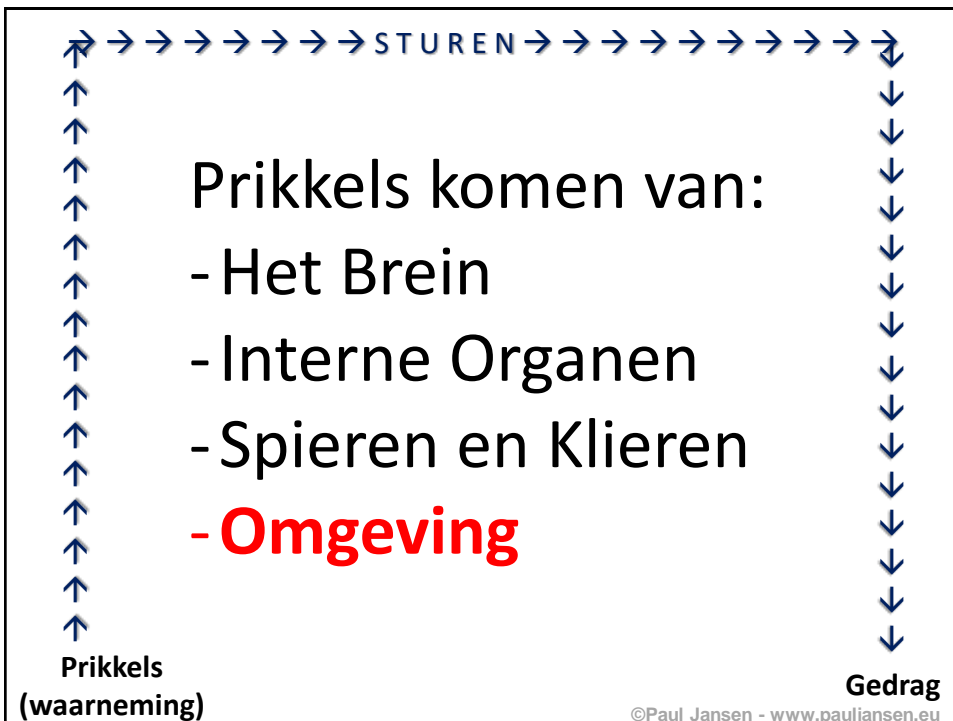
Onder-Brein

Natuurlijk Gedrag

©2013 Model Paul Jansen .eu

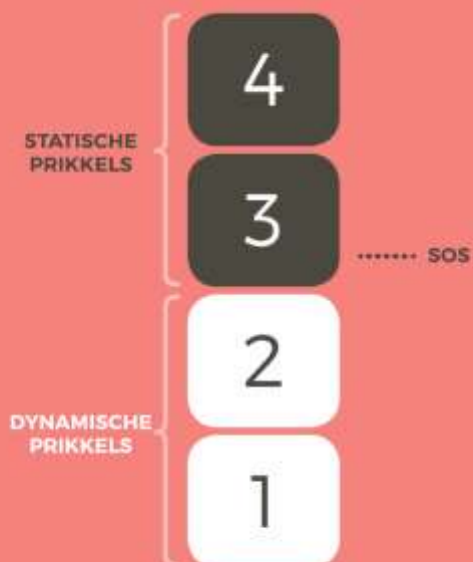
Inzicht #3 uit *De Wondere Wereld van Dementie*:

Omgevingsprikkel

©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

Uit: DE DAG DOOR MET DEMENTIE

Inzicht #4 uit *De Wondere Wereld van Dementie*:

Het gevoel te falen levert (ook) mensen met dementie extra stress op en kan hun beleving en gedrag nadelig beïnvloeden.

©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

Weet je nog Paul	✓
in de dierentuin	✓
zo gezellig	✓
met dat jonge leeuwtje	✓
toen wij daar waren	✓
agelopen maandag?!	✗

☹ *Dat was helemaal niet op maandag; dat was op zondag* ☹

©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

Faalgevoel ontstaat door

- testen
- corrigeren
- terechtwijzen
- overvragen
- discussiëren: ja maar..., nee maar....
- "als dan"
- standje geven
- verbieden

OPLOSSING = zelf de fout laten ontdekken

©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

Inzicht #5 uit *De Wondere Wereld van Dementie*:

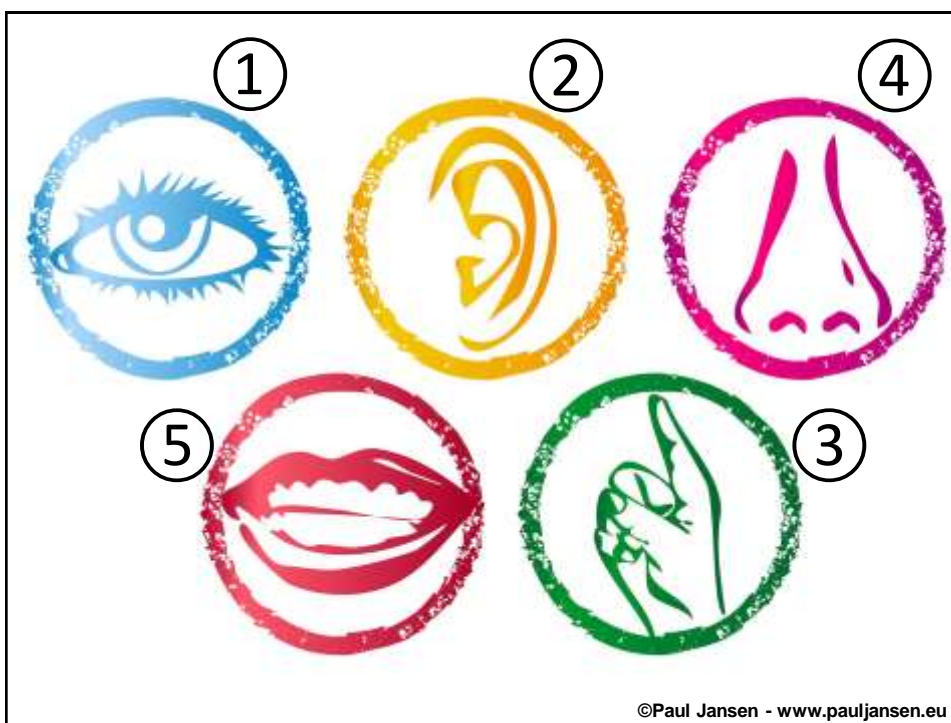
**Het
geheugen
bestaat
vooral uit
plaatjes.**

©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

Visualiseer: koffiepot

©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

Inzicht #6 uit *De Wondere Wereld van Dementie*:

**Externe
prikkel
kunnen (ook)
voor mensen
met dementie
doelgerichte
bewegingen,
bevorderen.**

©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

Inzicht #7 uit *De Wondere Wereld van Dementie*:

**Mensen met dementie kunnen impulsen, emoties en
stemmingen (steeds) minder goed regisseren.**

©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

Inzicht #8 uit *De Wondere Wereld van Dementie*:

Ouderen met dementie hebben (nog) minder behoefte aan slaap en (nog) meer behoefte aan dutten en hebben graag veel licht overdag.

©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

Prof. Dr. Dick F. Swaab
Nederlands Herseninstituut, Amsterdam

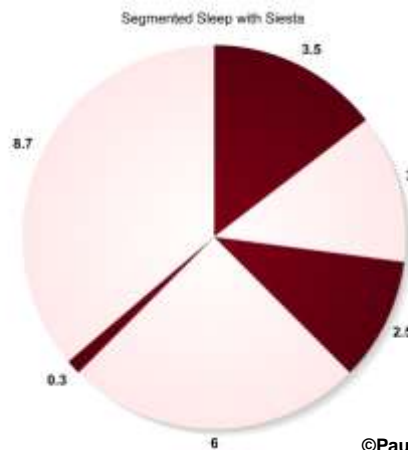
Het fitte brein:

“Kunnen we [...] nog iets doen om het ziekteproces te beïnvloeden? Onderzoek heeft geleerd dat meer licht in de leefomgeving hiertegen helpt. Licht stimuleert de biologische klok en verbetert daarmee een gezond slaap/waakritme, het vermindert de onrust en verbetert de stemming. Daarnaast verbetert het ook het geheugen en de andere verstandelijke vermogens.”

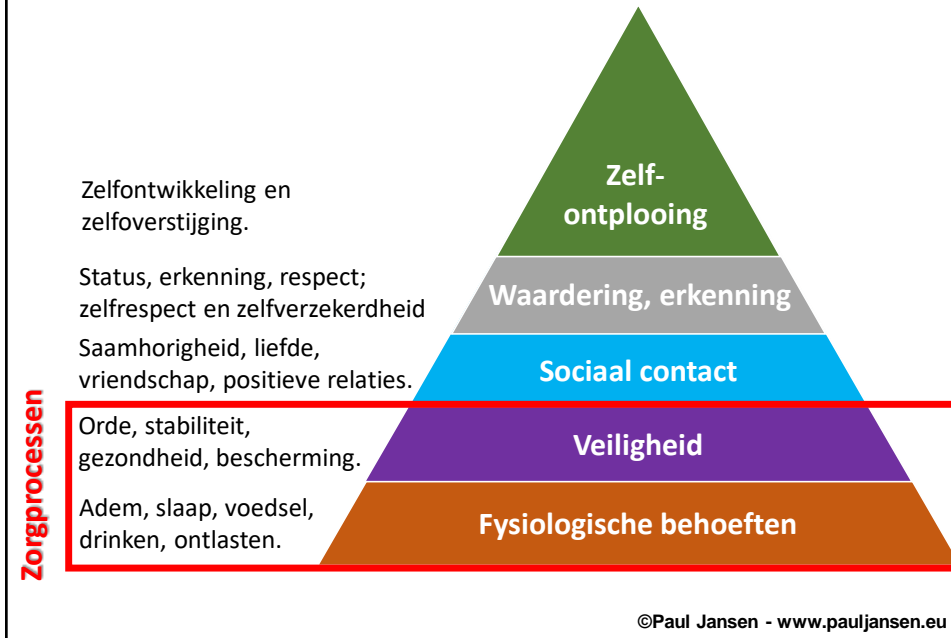
©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

De natuurlijke mens slaapt in twee fasen, gecombineerd met een middagslaapje. Dit leidt tot de ervaring van grotere alertheid overdag. Tijdens de tussenperiode van wakker zijn scheidt het brein hoge concentraties prolactine af, een hormoon geassocieerd met een gevoel van rust en welzijn.

Hiërarchie van de behoeften - ©1943 Abraham H. Maslow Ph.D.

Hiërarchie van de behoeften - ©2015 Paul L. Jansen Ph.D.

Hoogleraar: 'Eenzaamheid is gif voor de hersenen'

PLUS 26 oktober Arend van Wijngaarden • Groningen

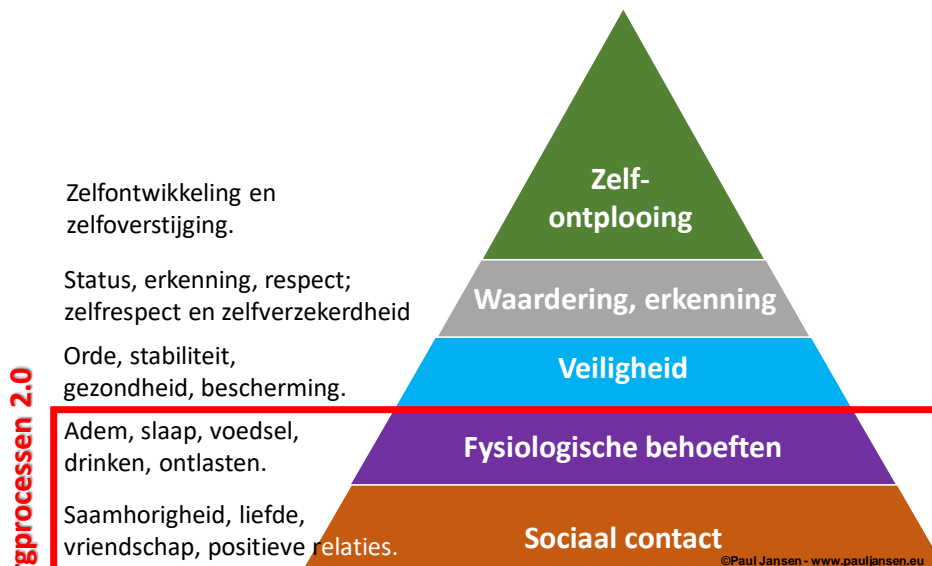
DAGBLAD
NOORDEN

Eenzaamheid bestrijden is misschien wel even belangrijk als psychische ziektes behandelen met pillen. Stelt **Stynke Castelein**, die bijzonder hoogleraar psychisch herstel wordt.

©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

Hiërarchie van de behoeften - ©2015 Paul L. Jansen Ph.D.

Factoren die de Kwaliteit van leven Beïnvloeden vanuit het Perspectief van Mensen met Dementie: een Metasynthese.

Incl. PREVENTIE

Research by Hannah M. O'Rourke, BScN, Wendy Duggleby,
PhD, Kimberly D. Fraser, PhD, and Lauren Jerke, MA

Zie ook: *Journal of the American Geriatrics Society*
Volume 63, Issue 1, Article first published online: 17 JAN 2015

©2009/2016 Dr. Paul L. Jansen MBA

WIST U DAT...
... BIJ DEMENTIE HET BOVENBREIN AANGETAST WORDT ?

Voor de training 'Train de trainer: Omgaan met dementie, omgevingsaanpak' klik [hier](#).

Voor de opleidingen 'Omgaan met dementie en niet begrepen (probleem)gedrag' klik op [Bereikbaarheid](#) of de uitgebreide opleiding [Brain-Training Coach](#). Zie ook de cursus [aanpak dagbesteding](#), de cursus [familieparticipatie](#) en de cursus [aanhoeft](#), [hulp](#) en [inlichting voor mensen met dementie](#).

Nieuw boek: DE DAG DOOR MET DEMENTIE - Annelie van der Plaats en Dick Kitz

absolute eye-opener voor iedereen. Want wat is dementie en waarom gebeurt er wat er gebeurt? Inder wordt uiteengezet waar je rekening mee moet houden, waar je op moet letten en hoe je simpelste maatregelen voorkomt. Praktische tips illustreren hoe je vrolijker en meer ontspannen met mensen met dementie kunt omgaan. Bestellen op bestellen@dementiewijs.nl

Het boek 'Met demente brein' is via de [Dementie Winkel](#) te bestellen.

Dr. Annelie van der Plaats is ook adviseur aan Stichting [STV GehoogenVerreken](#).

Aanvragen en alle vragen mailen naar het contact@dementiewijs.nl.
LIKE ons ook op [Facebook](#).

BREINCOLLECTIEF
WIE ZIJN WIJ
WAT DOEN WIJ
VISIE
LINKS
CONTACT

BREINCOLLECTIEF
info@dementiecollectief.nl

  ©Paul Jansen - www.pauljansen.eu

**“Dementievriendelijk zijn is goed.
Dementiewijs zijn is nog beter.”**

~Paul Jansen

Vragen?

©Paul Jansen 2013/15
M: 06 2444 2159
E: info@dementiewijs.nl
paul@pauljansen.eu
I: www.dementiewijs.nl
www.pauljansen.eu

©Paul Jansen - www.pauljansen.eu